

**VRANSKO
JEZERO** Park prirode
Nature Park

JAVNA USTANOVA PARK PRIRODE VRANSKO JEZERO

A 23210 Biograd na Moru, Kralja Petra Svačića 2

T +385(0)23 38 31 81

F +385 (0)23 38 64 53

E info@pp-vransko-jezero.hr

W www.pp-vransko-jezero.hr

IBAN HR3023900011100019101

OIB 62106126299

KLASA: 119-01/24-01/01

URBROJ: 2198-01/01-24-01

PLAN RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA / GENDER EQUALITY PLAN 2024.-2027.

Biograd na Moru, 5. veljače 2024.

Sadržaj

<u>UVOD</u>	3
<u>INSTITUCIONALNI OKVIR</u>	4
<u>ANALIZA TRENUTNOG STANJA U ORGANIZACIJI</u>	7
<u>PLAN PROVEDBE MJERA</u>	11
<u>1. Institucionalno upravljanje</u>	11
<u>2. Ljudski potencijali</u>	11
<u>3. Komunikacija</u>	11
<u>4. Seksizam i seksualno uznemiravanje</u>	12
<u>ZAKLJUČAK</u>	13

UVOD

Javna ustanova Park prirode Vransko jezero osnovana je u rujnu 1999. godine. Ustanova ima svojstvo pravne osobe s pravima, obavezama i odgovornostima propisanim Zakonom o zaštiti prirode, aktom o osnivanju i Statutom JU (JU PPVJ, 2014, 2017). Djelatnost Ustanove je zaštita, održavanje i promicanje Parka prirode u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, nadziranje provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja te sudjelovanje u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode.

U Javnoj ustanovi Park prirode Vransko jezero smatramo kako je ravnopravnost spolova jedna od najviših i temeljnih vrednota modernog društva. Njome se osigurava jednaka prisutnost žena i muškaraca u svim područjima javnog i privatnog života, jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, i jednaka korist od ostvarenih rezultata. Sposobnosti, želje i potrebe žena ili muškaraca u uvjetima ravnopravnosti jednako se cijene i favoriziraju, a uvođenje načela ravnopravnosti spolova u obrazovanju, zdravlju, javnom informiranju, socijalnoj politici, zapošljavanju, poduzetništvu, procesima odlučivanja, obiteljskim odnosima i sl. definirano je kao cilj EU.

Ovaj Plan je donesen kako bi se unutar naše organizacije istaknula jednakost spolova koja poboljšava kvalitetu rada, potaknulo stvaranje boljeg radnog okruženja koje omogućuje kvalitetno vođenje projekata i provedbu projektnih aktivnosti što dovodi do maksimiziranja potencijala i talenata svih zaposlenika i zaposlenica, osiguravajući im primjereno vrednovanje i priznavanje sposobnosti i rezultata rada.

Načela rodne ravnopravnosti ugrađena su u sve interne dokumente i svakodnevnu praksu rada Javna ustanova Park prirode Vransko jezero od osnivanja do danas, a ovaj Plan donosi mjere koje će pridonijeti zadržavanju takve prakse.

INSTITUCIONALNI OKVIR

Europska unija

Ravnopravnost spolova jedno je od temeljnih načela pravne stečevine Europske unije (dalje u tekstu: EU), a osiguranje jednakih mogućnosti i suzbijanje spolne diskriminacije opći cilj i sastavni dio svih njezinih programa i politika.

Pravni poredak EU građanima jamči anti-diskriminacijsku zaštitu, kroz tzv. Osnivačke ugovore – Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o funkcioniranju Europske unije koji sadrže odredbe koje vrijednosno određuju važnost načela jednakosti te zabranjuju diskriminaciju, kroz jamstva sadržana u nizu direktiva, i to:

- Direktiva 2006/54/EC o implementaciji načela jednakosti prilika i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u području zapošljavanja i radnih odnosa;
- Direktiva 2004/113/EC o implementaciji načela jednakog postupanja između muškaraca i žena u pristupu i opskrbi tržišnim dobrima i uslugama;
- Direktiva 96/34/EC o okvirnom sporazumu glede roditeljskog dopusta;
- Direktiva 92/85/EEC o uvođenju mjera poticanja poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radnom mjestu trudnih radnica i radnica koje su nedavno rodile ili koje doje;
- Direktiva 86/613/EEC o primjeni načela jednakosti u postupanju između muškaraca i žena uključenih u radnu aktivnost, uključujući i poljoprivredu, temeljem statusa samozaposlenih i o zaštiti samozaposlenih žena tijekom trudnoće i porodijskog dopusta;
- Direktiva 79/7/EEC o progresivnoj implementaciji načela jednakosti u postupanju između muškaraca i žena u području socijalnog osiguranja;
- Direktiva 2000/43/EC o implementaciji načela jednakog postupanja između osoba bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo;
- Direktiva 2000/78/EC o općem okviru za jednakost u postupanju u radnim odnosima i struci;

Povelja o temeljnim pravima Europske unije objavljena u Službenom listu EU 7. lipnja 2016. godine zabranjuje bilo kakvu diskriminaciju na temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih osobina, jezika, vjere ili uvjerenja, političkoga ili bilo kakvoga drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invalidnosti, dobi ili spolnog usmjerenja, državljanstva te određuje da ravnopravnost žena i muškaraca mora biti osigurana u svim područjima, uključujući zapošljavanje, rad i plaću, dok načelo ravnopravnosti ne sprječava zadržavanje ili usvajanje mjera kojima se predviđaju posebne pogodnosti u korist nedovoljno zastupljenog spola.

Vijeće Europske Unije donijelo je Zaključke o Europskom paktu za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. – 2020. godine a potom i Strategiju o ravnopravnosti spolova 2020.-2025. koja predstavlja ciljeve politike i aktivnosti za postizanje značajnog napretka do 2025. godine prema rodno ravnopravnoj Europi. Cilj je unija u kojoj su žene i muškarci, djevojke i dječaci, u svojoj svojoj različitosti, slobodni da slijede svoj odabrani životni put, imaju jednake mogućnosti za

napredovanje i mogu ravnopravno sudjelovati i voditi europsko društvo. Iako nejednakosti i dalje postoje, EU je postigla značajan napredak u ravnopravnosti spolova tijekom posljednjih desetljeća. To je rezultat zakonodavstva o jednakom tretmanu, rodno osviještene politike i integracije rodne perspektive u sve druge politike i specifične mjere za napredak žena.

Republika Hrvatska

Ravnopravnost spolova je do donošenja prvog hrvatskog Zakona o ravnopravnosti spolova 2003. godine bila regulirana Ustavom RH i međunarodnim ugovorima koji su činili dio unutarnjeg pravnog poretka RH. Zakonom o ravnopravnosti spolova utvrđuju se opće osnove za zaštitu i promicanje ravnopravnosti spolova kao temeljne vrednote ustavnog poretka RH, te se definira i uređuje način zaštite od diskriminacije na temelju spola i stvaranje jednakih mogućnosti za žene i muškarce, čime je na definiranje i primjenu načela ravnopravnosti stavljen snažniji naglasak. Jednakost u tom kontekstu ne podrazumijeva da će muškarci i žene postati isti, već da prava, odgovornosti i prilike ne smiju ovisiti o tome da li je osoba rođena kao muškarac ili žena te da su interesi, potrebe i prioritete pojedinaca neovisno o spolu uzeti u obzir, uz prepoznavanje razlika.

U području anti-diskriminacijskog prava relevantni nacionalni propisi su primarno:

1. Ustav, NN 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14, koji u čl. 3. propisuje: Sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost i ravnopravnost spolova, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav najviše su vrednote ustavnog poretka RH i temelj za tumačenje Ustava.
2. Nacionalna politika za ravnopravnost spolova, koja predstavlja osnovni strateški dokument Republike Hrvatske koji se donosi s ciljem stvaranja uvjeta za ravnopravnije društvo putem uspostave jednakih mogućnosti za sve građane i građanke. Trenutno je u tijeku izrada Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2021. do 2027. godine i pripadajućeg Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana, za razdoblje od 2021. do 2024. godine.
3. Zakon o ravnopravnosti spolova, NN 82/2008, 125/2011, 20/2012, 138/2012, 69/2017, koji propisuje da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata. Zabranjuje se svaka izravna ili neizravna diskriminacija na osnovi spola, temelju bračnog i obiteljskog statusa, nepovoljnije postupanje prema ženama na osnovi trudnoće i materinstva smatra se diskriminacijom. Zabranjuje se diskriminacija na temelju spolne orijentacije.

Sva su javna tijela dužna u svim fazama planiranja, donošenja i provedbe pravnih akata, odluka ili akcija, ocjenjivati i vrednovati učinke tih akcija na položaj žena, odnosno muškaraca, radi postizanja stvarne ravnopravnosti žena i muškaraca te provoditi programe izobrazbe o ravnopravnosti spolova za svoje radnike i radnice. Obveza primjene rodno osjetljivog jezika podrazumijeva rodno osjetljive nazive radnih mjesta te diploma kao i uklanjanje seksizama iz jezika. Izrazi koji se koriste u hrvatskim propisima, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

4. Zakon o suzbijanju diskriminacije NN 85/08, 112/12, koji zabranjuje diskriminaciju u svim područjima društvenog života, a naročito u regulatornim područjima rada i zapošljavanja, obrazovanja, znanosti i sporta, socijalne sigurnosti, zdravstvene zaštite, pravosuđa i uprave, stanovanja, javnog informiranja i medija, pristupa dobrima i uslugama te pružanju istih, članstvu i djelovanju u sindikatima, političkim strankama te sudjelovanju u kulturnom i umjetničkom stvaralaštvu.
5. Zakon o radu, NN 93/14, 127/17 i 98/19, koji propisuje obvezu poslodavca isplatiti jednaku plaću radnici i radniku za jednak rad i rad jednake vrijednosti (ključno i strateško pitanje za postizanje ravnopravnosti žena i muškaraca uopće, načelo jednakosti plaća sadržano je još u osnivačkim ugovorima EU od 1957. godine), čitavu glavu posvećuje zaštiti trudnica, roditelja, posvojitelja i nesposobnosti za rad kao i zaštiti dostojanstva radnika od diskriminacije i uznemiravanja. U svim javnim natječajima za zasnivanje radnog odnosa, obvezna je naznaka: *Na natječaj se mogu prijaviti osobe oba spola.*
6. Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama, NN 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20;
7. Obiteljski zakon NN 103/15, 98/19;

ANALIZA TRENUTNOG STANJA U ORGANIZACIJI

Javna ustanova Park prirode Vransko jezero osnovana je netom nakon proglašenja Parka prirode, u rujnu 1999. godine. Ustanova ima svojstvo pravne osobe s pravima, obavezama i odgovornostima propisanim Zakonom o zaštiti prirode, aktom o osnivanju i Statutom JU (JU PPVJ, 2014, 2017). Djelatnost Ustanove je zaštita, održavanje i promicanje Parka prirode u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, nadziranje provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja te sudjelovanje u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode.

Ustanova djelatnost obavlja kao javnu službu. Javnom ustanovom upravlja peteročlano Upravno vijeće koje se sastoji od predsjednice i četiri predstavnika: ministarstva, lokalne zajednice i jednog predstavnika radnika. Ravnatelj Ustanove upravlja organizacijom i poslovnim aktivnostima. Članove Upravnog vijeća i ravnatelja Javne ustanove imenuje ministar nadležan za poslove zaštite prirode. Stručni poslovi upravljanja zaštićenim područjem u nadležnosti su Odjela stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i korištenja Parka prirode pod vodstvom stručnog voditelja, kojeg imenuje Upravno vijeće. Unutarnje ustrojstvo, djelokrug i način rada Ustanove uređeni su Statutom i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada.

Unutar Javne ustanove Park prirode Vransko jezero postoji šest ustrojstvenih jedinica. Ravnopravnost spolova promiče se na način da se u svim aktivnostima daju jednake mogućnosti sudjelovanja ženama i muškarcima u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 59/17). Odabir svih zaposlenika/ica, suradnika/ica i ostalih sudionika/ica u pojedinim aktivnostima (dionika/ica, gostujućih predavača/ica, istraživača/ica i stručnjaka/inja) vrši se isključivo temeljem njihove stručnosti.

Zapošljavanje u Javnoj ustanovi Park prirode Vransko jezero provodi se sukladno Zakonu o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19) te usvojenim internim aktima i procedurama bez ikakve izravne ili neizravne rodne diskriminacije pri odabiru kandidata. Kandidati se odabiru sukladno traženim kvalifikacijama, iskustvu i kompetencijama, neovisno o dobi i spolu. Sukladno navedenom, zabranjena je diskriminacija kod kriterija odabira kandidata, uvjeta pri zapošljavanju i napredovanju. Kriteriji napredovanja su transparentni i jednaki za sve zaposlenike Javne ustanove Park prirode Vransko jezero, a ovise o radnim rezultatima pojedinaca bez obzira na dob i spol.

Provedenim internim istraživanjem o stanju ravnopravnosti spolova u Javnoj ustanovi Park prirode Vransko jezero nije utvrđeno da su se djelatnici i djelatnice osjećali diskriminirano ili onemogućeno u napredovanju na svojem radnom mjestu.

Mjere uspostave ravnoteže između poslovnog i privatnog života definirane su Zakonom o radu s kojim su zaposlenici upoznati. Politika jednake plaće utvrđena je Zakonom o radu i Pravilnikom o radu Javne ustanove Park prirode Vransko jezero. Plaća ne ovisi o spolu, što podrazumijeva jednaku plaću za jednaku složenost posla.

Korištenje roditeljskog i roditeljskog dopusta unutar Javne ustanove Park prirode Vransko jezero omogućeno je i muškarcima i ženama. Osobi koja se vraća na rad sa roditeljskog ili roditeljskog dopusta pruža se mogućnost povratka na isto radno mjesto uz pomoć oko ponovne prilagodbe. Roditeljima male djece omogućuje se fleksibilno radno vrijeme i rad od kuće kad god je to moguće. Javne ustanove Park prirode Vransko jezero će nastaviti provoditi ove prakse jer će iste pridonijeti jačanju sigurnosti i samopouzdanja djelatnika i djelatnica, povećati zadovoljstvo na poslu što dugoročno dovodi do povećanja produktivnosti i inovativnosti djelatnika.

Na dan 01.01.2024. u Javnoj ustanovi Park prirode Vransko jezero je zaposlena 31 osoba, od čega 16 muškarca i 15 žena.

Graf 1. Struktura zaposlenih prema spolu na dan 01.01.2024.

Među zaposlenicima Javne ustanove Park prirode Vransko jezero 14 je sa srednjom stručnom spremom, 6 s višom i 11 s visokom. Od toga su 3 zaposlenice s višom stručnom spremom, a 7 s visokom.

Graf 2. Struktura zaposlenih prema stupnju obrazovanja na dan 01.01.2024.

Graf 3. Stupanj obrazovanja po spolu na dan 01.01.2024.

Upravno vijeće kao upravljačko tijelo koje uz ravnatelja upravlja Javnom ustanovom Park prirode Vransko jezero te vodi financijsku i poslovnu politiku, u vrijeme donošenja ovog Plana, sastavljeno je od 5 članova od kojih su sve žene. Od troje voditelja ustrojstvenih jedinica jedna je žena.

Graf 4. Sudjelovanje u upravljačkim pozicijama u Javnoj ustanovi Park prirode Vransko jezero prema spolu

Promiče se ravnopravno sudjelovanje žena i muškaraca u tijelima Javne ustanove Park prirode Vransko jezero.

PLAN PROVEDBE MJERA

1. Institucionalno upravljanje

1.1. Imenovanje povjerenika/povjerenice za ravnopravnost spolova

- Povjerenika/povjerenicu imenovati će ravnatelj Javne ustanove Park prirode Vransko jezero
- Povjerenik/povjerenica biti će imenovan/a na mandat od 4 godine

Ciljevi mjere:

Putem djelovanja povjerenika/povjerenice sve organizacijske i upravljačke strukture Javne ustanove Park prirode Vransko jezero, uključujući i one najviše, biti će predano i trajno uključene u razmatranje rodni politika i njihov utjecaj na opću strategiju te će u tom smislu osigurati potrebne ljudske i materijalne (financijske) kapacitete. Opređeljenje za jednakost, jednake mogućnosti i suprotstavljanje rodnoj diskriminaciji biti će i dalje prioritet.

Vremenski okvir provedbe mjere: ožujak 2024. – prosinac 2024.

2. Ljudski potencijali

2.1 Informiranje zaposlenika o postojećim mjerama, pravima i uslugama za zaposlenike

- Informiranje će se provoditi putem izravne komunikacije na internim sastancima te obavijestima na info-ploči
- Svi potrebni dokumenti dostupni su na uvid zaposlenicima putem povjerenika/povjerenice

Ciljevi mjere:

Javna ustanova Park prirode Vransko jezero će putem djelovanja povjerenika/povjerenice za ravnopravnost spolova omogućiti pristup informacijama i pružati savjetodavnu podršku radnicima koji imaju potrebu za korištenjem nekih od mehanizama predviđenih nacionalnim zakonodavstvom ili internim pravilnicima te brinuti o organizaciji internih radionica na teme koje ocijeni potrebnim.

Vremenski okvir provedbe mjere: prosinac 2024. – prosinac 2027.

3. Komunikacija

3.1. Edukacija o upotrebi rodno osjetljivog jezika za sve djelatnike/djelatnice

- Organizirati edukaciju svih djelatnika/djelatnica na internom sastanku
- Edukaciju će provesti povjerenik/povjerenica za ravnopravnost spolova

Ciljevi mjere:

Edukacija i informiranje djelatnika o potrebi uporabe rodno osjetljivog jezika u komunikacijskim materijalima putem svih komunikacijskih kanala koje koristi Javna ustanova Park prirode Vransko jezero (službeni dopisi, priopćenja, objave na webu i društvenim mrežama i dr.)

Vremenski okvir provedbe mjere: prosinac 2024. – lipanj 2025.

3.2. Rodno osjetljiv jezik u pravnim dokumentima

- Napraviti reviziju i prilagoditi tekstove u pravnim dokumentima Javne ustanove Park prirode Vransko jezero

Ciljevi mjere:

Doraditi i poboljšati pravne dokumente Javne ustanove Park prirode Vransko jezero (Statut, Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu) na način da se u njima koristi rodno osjetljivi jezik.

Vremenski okvir provedbe mjere: prosinac 2024. – prosinac 2025.

4. Seksizam i seksualno uznemiravanje

4.1. Prevencija seksizma i seksualnog uznemiravanja

- Jačanje postojećeg sustava i jačanje povjerenja zaposlenika/ca u upravu i organizacijske strukture Javne ustanove Park prirode Vransko jezero

Ciljevi mjere:

Seksizam i seksualno uznemiravanje i diskriminacija najstrože su zabranjeni i prijave za takva djela tretiraju se s najvećom pažnjom te je osnovni cilj ove mjere osnaživanje djelatnika i uprave kroz informiranje o postojećim protokolima, zakonima i propisima s ciljem prevencije.

Vremenski okvir provedbe mjere: ožujak 2024. – prosinac 2027.

**VRANSKO
JEZERO** Park prirode
Nature Park

JAVNA USTANOVA PARK PRIRODE VRANSKO JEZERO

A 23210 Biograd na Moru, Kralja Petra Svačića 2

T +385(0)23 38 31 81

F +385 (0)23 38 64 53

E info@pp-vransko-jezero.hr

W www.pp-vransko-jezero.hr

IBAN HR3023900011100019101

OIB 62106126299

ZAKLJUČAK

Javna ustanova Park prirode Vransko jezero će i nadalje promicati djelovanje u skladu s načelom valorizacije zasluga i profesionalnosti, transparentnosti, osobnog i stručnog integriteta te nastaviti dosadašnju dobru praksu u otklanjanju predrasuda i promicanju jednakih mogućnosti, posebice imajući na umu utjecaj koji ravnopravnost spolova u praksi ima na reputaciju i privlačnost Javne ustanove mladim ljudima čija karijera tek počinje.

Sve upravljačke i organizacijske strukture Javne ustanove Park prirode Vransko jezero bit će predano i trajno uključene u razmatranje rodni politik i njihov utjecaj na opću strategiju te će u tom smislu osigurati potrebne ljudske i materijalne kapacitete. Opredjeljenje za jednakost, jednake mogućnosti i suprotstavljanje rodnoj diskriminaciji bit će i dalje naš prioritet.

U Biogradu na Moru, 5. veljače 2024.

Šime Mršić

Ravnatelj Javne ustanove Park prirode Vransko jezero